

Editorial

Hristos Domnul – Lumina lumii!

„Și apropiindu-se, (Iisus) l-a întrebat: Ce voiești să-ți fac? Iar el a spus: Doamne, să văd! Și Iisus i-a zis: Vezi! Crediința ta te-a mântuit” (Ev. Luca 18, 40-42).

Sfântul Apostol și Evanghelist Matei vorbește de doi orbi pe care Mântuitorul îi vindecă la ieșirea din orașul Ierihon, în timp ce Sfântul Apostol și Evanghelist Luca prezintă doar unul singur, în timp ce se apropia de oraș. Însă chiar dacă este vorba de unul sau doi, sau dacă este vorba de minunea vindecării săvârșite la intrarea sau la ieșirea din Ierihon, ele pot fi și amândouă, săvârșite în timpuri diferite, ce trebuie să reținem este minunea în sine a vindecării orbirii și nu detaliile în sine, importante și ele, dar nu mai importate decât esențialul. Pentru că timpurile respective

că trece Iisus Nazarineanul. Acest lucru îi dă speranță că suferința sa se va sfârși și începe să strige, dar nu Iisus Nazarinene, așa cum i s-a spus ci Iisus, Fiul lui David, așa cum credea.

Acest orb, conștient că suferința sa nu poate fi vindecată de către oameni, probabil era conștient că numai puterea dumnezeiască sau doar Dumnezeu poate face aceasta. Dacă la Dumnezeu toate sunt cu puțință atunci și a da vedere unui orb tot de Dumnezeu ține! Auzind veștile de minunile săvârșite de Mântuitorul Hristos și cunoscând profețiile din Legea Vechiului Testament că, Trimisul din neamul lui David este, Cel pe care profeții l-au vestit că: „Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiți slobozire și celor prinși în război libertate” (Is. 61, 1) și „Ca să deschizi ochii celor orbi, să scoți din temniță pe cei robiți și din adâncul închisorii pe cei ce locuiesc într-un întuneric” (Is. 42, 7).

Și cu toate că cei ce mergeau înaintea îl certau să tacă, el știind că este șansa vieții sale, a întâlnirii cu Cel care îl poate vindeca, cu Cel ce este Lumina lumii, el cu mult mai mult striga: Fiule al lui David, miluiește-mă!

Mântuitorul pentru a arăta celor de atunci și nouă celor de acum că orbul, deși nu vedea cu ochii trupești, el a simțit prezența dumnezeirii și a văzut pe Hristos Domnul cu ochii sufletești înaintea celor trupești, l-a întrebat: Ce voiești să îți fac? Iar el a zis: Doamne, să văd! Deci orbul cunoscându-L sau recunoscându-L pe Domnul, el nu a cerșit bani sau altceva, ci a cerut vedere de la Cel ce credea

că îi poate da. Și Iisus i-a zis: Vezi! Crediința ta te-a mântuit! Cu alte cuvinte Domnul nostru Iisus Hristos nu i-a dăruit numai ceea ce a cerut orbul și nu i-a răspuns: Crediința ta ți-a adus vederea, ci i-a dăruit cu mult mai mult decât se aștepta orbul i-a dăruit mântuirea: Vezi! Crediința ta te-a mântuit!

Cu autoritatea Sa dumnezeiască, Mântuitorul Hristos spune: Vezi! Nimeni nu a mai vorbit sau a mai folosit aceste cuvinte cu o așa autoritate, pentru că El, Dumnezeu fiind nu a cerut de la altcineva această putere și nici nu a săvârșit această minune dumnezeiască ca efect al rugăciunilor către Dumnezeu, ci cu puterea Sa și cu atotputernicia Sa voință, Hristos Domnul a săvârșit tot ce a dorit.

Orbul tămăduit, îndată a văzut și mergea după El, slăvind pe Dumnezeu. Și tot poporul, care văzuse, a dat laudă lui Dumnezeu, nu numai că a slăvit pe Mântuitorul Hristos ca Dumnezeu, dar a devenit și mijlocul prin care și alții au adus slavă lui Dumnezeu!

Pr. prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica XXXI după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 18, 35-43, 3 decembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

erau timpuri grele, în care relațiile dintre oameni nu erau atât de cordiale, ci erau relații de sclavie, de exploatare a celui slab de către cel puternic, de diferențe între clase sociale bazate pe cetățenii sau apartenențe la diferite grupări și dacă nu puteai să îți câștigi existența muncind din cauza anumitor infirmități singura posibilitate pentru a nu muri de foame era cerșitul. Totuși acest orb lipsit de vederea trupească care își câștiga traiul zilnic cerșind, auzind zgomotul mulțimii el nu cere milă de la mulțime, care pentru alții ar fi constituit un bun prilej de a câștiga pentru o perioadă mai mare de timp și întrebând ce se întâmplă află de la mulțime

Cuprins

Tămăduirea femeii gârbove	p. 2
Poezie creștină	p. 3
Pilda celor poftiți la cină	p. 4
File de Sinaxar	p. 6
Genealogia Mântuitorului	p. 7
Interesul Părintelui Serafim Rose pentru studiul...(3)	p. 9
Fuga în Egipt	p. 10
Actualitate	p. 11
32 de ani de la trecerea la Domnul a lui Petre Țuțea	p. 12

Tămăduirea femeii gârbove

În pericopa Evangheliei de astăzi, am auzit istorisirea despre o femeie bolnavă, care a fost vindecată de Domnul nostru Iisus Hristos în ziua sâmbetei (Sabatul iudaic). Ne putem pune o întrebare: Care a fost vina femeii „care avea de optsprezece ani un duh de neputință”? (Luca 13, 10). Biserica noastră ne îndeamnă să formulăm această întrebare într-un alt mod, mai mântuitor de suflet. În loc să întrebăm: „Pentru care vină și de ce?”, ne întrebăm: „Cu ce scop?”.

Fiind încă în Rai, oamenii s-au îndepărtat de Dumnezeu, de bucuria Sa dumnezeiască și de viața Sa veșnică și, în consecință, au fost nevoiți să facă față suferințelor și morții. În acest sens, fiecare infirmitate, fiecare sufe-

ne cheamă să ne „schimbăm mintea”, să facem un efort și să alegem Viața, și nu moartea! Dar cât de greu este pentru noi, care „de mulți ani suntem legați de satana”, să începem această luptă! Domnul nostru vindecă femeia care suferă și El ne iartă păcatele, nu pentru că merităm această iertare, ci pentru că El este iubire și iubirea Lui ne cuprinde pe toți!

Este foarte greu pentru un om, care se confruntă cu necazuri din cauza propriilor păcate, să perceapă această bunătate supremă a lui Dumnezeu. Conducătorul sinagogii din Evanghelia de astăzi, de exemplu, încearcă să apere îndeplinirea literală a Legii. El nici nu-și dă seama că, făcând asta, îndeamnă oamenii să se supună nu

Legii lui Dumnezeu, ci înțelegerii lui personale a acestei Legi. Fiind atât de profund înșelat, mai-marele sinagogii, în realitate, cere tuturor să respecte și să adere la Legea lui proprie.

Înțelesul uneia dintre poruncile Vechiului Testament este să respectăm din săptămână o zi, ca Ziua Pomenirii lui Dumnezeu. Oamenii trebuie să aibă capacitatea de a trăi cel puțin o zi pe săptămână nu pentru ei înșiși, ci pentru Dumnezeu și, pe termen lung, pentru alți oameni, pentru dra-

rință vine de la satana, care a înșelat oamenii. „Omul se naște spre osteneală, precum puiul vulturului zboară la înălțime”, spune Sfântul Iov, îndelung-răbdătorul (Iov 5,7 - Biblia 1914).

Iisus Hristos ne cheamă să ne pocăim, să ne îndreptăm viața, pentru a ne mântui sufletele-le și a nu pieri. El

gostea lui Dumnezeu față de alții...

Iisus Hristos a venit în această lume nu pentru a încălca Legea, ci s-o împlinească (Matei 5, 17). El ne cheamă la pocăință și la schimbarea modului nostru de a gândi. El dorește să vedem adevăratul sens al poruncii despre Sabat, răspunzând astfel reproșurilor pentru vindecarea femeii gârbove în ziua sâmbetei: „Fățarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-l adape? Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei?” (Luca 13.15-16)

Femeia, care a fost vindecată de neputința ei, a primit de la Iisus Hristos nu numai alinare a suferințelor trupului ei, ci și, ca dar al credinței, izbăvirea de suferințele sufletului ei. „Și Și-a pus mâinile asupra ei, și ea îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu” (Luca 13, 13).

Să ne amintim, frați și surori în Hristos, că numai Iisus Hristos este în stare să ne elibereze sufletele de povara păcatelor și de capcana diavolului; numai Dumnezeu are puterea de a ne elibera și de a ne îndrepta! Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a XXVII-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 13, 10-17, 10 decembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor. De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Poezie creștină

Sfântul Cuvios Sava cel Sfințit (5 decembrie)

Pe vremea împăratului Teodosie cel Mic,
În Mitalasc, lumina zilei a văzut (439),
Lângă Cezareea Capadociei
Și până la 8 ani aici a crescut.

Părinții Ioan și Sofia, de bun neam,
Erau plini de pietate,
Transmițând și băiețelului Sava,
Respect, ascultare și onestitate.

De la începutul vieții lui, Sava
A îndrăgit viețuirea călugărească;
Mergând la Mănăstirea lui Flavian
A dus o viață îngerească.

A învățat repede Psaltirea
Și celelalte Sfinte Scripturi
Și sporea în fapte bune
Luând aminte la învățători.

Cei doi unchi, Eremia și Grigorie,
Au venit să îl ispitească,
Vrând să iasă din mănăstire
Și să se căsătorească.

Nu s-a lăsat ispitit prin ei
Și politicos i-a refuzat,
Nevoind să părăsească drumul
Sfânt pe care a plecat.

Lucrând Sava la grădină,
A văzut un măr frumos,
Aducându-și aminte de Rai,
A-nțelea că nu îi este de folos.

„Frumos era la vedere și bun
La mâncare, mărul ce m-a omorât”
Înțelegând că pentru lăcomie
Și neascultare OMUL a fost doborât.

Nefiind vremea rânduită
Și neavând binecuvântare,
A aruncat frumosul măr
Și l-a călcat în picioare,

Cu promisiunea clară
Că în veci, mere, nu va gusta
Și s-a ținut de cuvânt;
Mânca puțin și mult se ruga.

Toată pofta și-o biruia,
Mâncând și dormind puțin,
Pururea în osteneală petrecea,
Fiind ascultător, cu chipul senin.

Deși tânăr, în fapte bune,
Pe părinții bătrâni îi egala,
Iar pe ceilalți frați
În toate îi întrecea.

Odată, un frate a pus în cuptor
Hainele ude la uscat
Și când au făcut focul pentru pâine,
De hainele din cuptor au uitat.

Când focul era deja aprins,
Fericitul Sava în cuptor a intrat,
După ce s-a însemnat cu „Semnul Crucii”
Și a ieșit cu hainele și el nevătămat.

Toți s-au minunat, că Dumnezeu,
Cu-asemenea dar l-a învrednicit
Încă din tinerețile sale,
Pe acest tânăr îmbunătățit.

10 ani aici a petrecut
Mergând din putere în putere
Și din slavă în slavă,
Trăind în această Mănăstire.

A vrut la Ierusalim să meargă
Să se-nchine la Locurile Sfinte
Și de la bătrânii pustiei să culeagă
Minunatele învățăminte,

Că în pustietatea de aici,
Își dorea să sălășluiască,
Însă egumenul l-a sfătuit
Ca în Mănăstire să trăiască.

Dumnezeu cel milostiv,
Care pe toate le rânduieste,
I-a poruncit în vis: „Dă-i drumul,
Că în pustie, Mie îmi slujește!”

Egumenul i-a dat binecuvântare
Și cu rugăciune l-a eliberat,
Ca să își urmeze drumul său
Și pentru Sava s-a bucurat.

De dreapta Celui Preaînalt
Povățuit, la Ierusalim a venit (la 18 ani)

În Mănăstirea „Pasariu”,
Așa cum Dumnezeu a rânduit.

Elpidie arhimandritul, pe Sava,
Unui bătrân capadocian l-a dat
În grijă care, viața pustnicească,
Cu dragoste l-a învățat.

Auzind el de faptele cele bune
Ale Sfântului Eftimie cel Mare
Și de minunile făcute de el,
A luat binecuvântare,

Spre a merge în pustie
Și a ajuns la Sfântul Eftimie,
Care l-a crezut prea tânăr,
Pentru a putea în lavra lui să fie,

Deoarece, o singurătate perfectă
Se potrivea celor înaintați
Și l-a trimis la Cuviosul Teoctist,
Cunoscând viețuirea între frați.

Sfântul Eftimie a prorocit,
Că va fi mare și că va străluci
În viața monahicească
Și pe mulți îi va povățui.

În mănăstirea din vale a fost primit;
S-a dat cu totul lui Dumnezeu
Și toate slujbele a săvârșit
Cu ascultare, supunere și osârdie mereu.

Cu cât creștea în vârstă, cu atât
Sava și în virtute sporea,
Într-un post riguros și în lucrul
Mâinilor, timpul și-l împărțea.

Duminică seara, din mănăstire,
Cu câteva ramuri de finici pleca,
Iar sâmbătă seara, încărcat
Cu 50 de coșulețe făcute se-ntorcea.

În tot timpul Postului Mare,
Ca și Eftimie, nimic nu mânca,
Decât Sfânta Împărțășanie,
Pe care sâmbăta și duminica o lua.

„Copil cu suflet de bătrân”,
Sfântul Eftimie îl numea
Pentru covârșitoarea înduhovnicire
Și pentru el se bucura.

Sfântul Sava, la 30 de ani,
Singer în pustiu s-a sălășluit:
Cu arătări, șerpi, lei, scorpionii,
De diavol a fost ispitit,

Că vrând să-l alunge din pustie,
Asupra lui, război mare a ridicat,
Însă viața cea înduhovnicită,
Pe Sfântul Sava l-a salvat

Și diavolul a fost biruit,
Căci Dumnezeu fiarele i le-a supus,
Nemaiputând fi ispitit,
Și de Sfântul Sava s-au ascuns.

Prin rugăciunea sa puternică
Dumnezeu l-a ajutat
Și au apărut izvoare cu apă
În locuri cu pământ uscat.

Învățătorul multor monahi
Sfântul Sava a devenit,
Un exemplu minunat,
Fiind el în toate desăvârșit.

Un frate din mănăstire l-a rugat
Ca la Alexandria să-l însoțească
Și de o altă ispită a dat,
Că pe părinții săi avea să-i întâlnească.

Pe Ioan și Sofia, distinșii lui părinți,
De mulți ani nu i-a mai văzut
Și care, să renunțe la mănăstire
Și să intre în armată i-au cerut,

Ca să ocupe locul tatălui său,
Dar Sava cu delicatețe i-a refuzat:
„Cine iubește pe tată ori pe mamă...”
„Cine nu-și va lua Crucea...”, citate le-a dat.

S-a întors singur în pustie,
În deplină și smerită rugăciune,
Că voia doar cu Domnul să fie,
Ajungând la multă înțelepciune.

În peșteră mult se nevoia,
Rugându-se necontenit,
Cinci zile pe săptămână postea
Și afară din peșteră nu a ieșit.

Mergând cu Sfântul Eftimie,
Odată, Sfântul Sava a slăbit,
Căci era greu fără apă prin pustie
Și pe pământ s-a prăbușit.

Sfântul Eftimie cu credință s-a rugat
Și cu un bețișor a scormonit,
În pământul atât de uscat
Și un izvor de apă vie a ieșit

Din care bând Sava s-a întărit
Și putere dumnezeiască
De-a răbda de sete a primit,
Ca în pustie să trăiască.

După plecarea la Domnul
A Sfântului Eftimie, singur s-a nevoit
În peșteră și cu puține buruieni,
Din jurul peșterii a viețuit.

Prin niște oameni barbari,
Hrană i-a trimis Dumnezeu,
Așa cum corbul în pustie,
Sfântului Ilie i-aducea mereu.

Bunul Dumnezeu a rânduit
Ca Sfântul Sava să găsească
O biserică luminoasă,
Nefăcută de mână omenească.

Aici a făcut Sfânta Liturghie
Și în jurul său s-au strâns,
Încet-încet, cam 150 de călugări
Și bucurie mare i-a cuprins.

Odată mergând prin pustie
Sava într-o groapă ciudată a căzut,
Leșind cu barba arsă și răni pe corp
Și mult de tot Sfântul a zăcut.

Când tatăl Sfântului Sava a murit
În Alexandria, Sofia l-a îngropat
Și toate averile le-a vândut,
Iar banii, fiului lor i-a dat.

Fiind ea de-acum bătrână,
Lângă Sava s-a călugărit,
În rugăciune, la mănăstire
Și până la sfârșit cu el a viețuit.

Cu banii primiți de la părinți,
Sfântul pe toți, cu grijă, i-a investit
În rezolvarea problemelor mănăstirii
Și case pentru străini a construit.

A fost învățătorul multor monahi
Pe care cu răbdare i-a păstorit;
În două rânduri la Constantinopol
La împărații Atanasie și Iustinian I a venit,

Trimis de patriarhii Ierusalimului,
Ca la ei să mijlocească (în 511 și 531)
Și mișcarea eretică monofizită
Și disputa origenistă, să oprească.

Sfântul Sava și câteva mănăstiri
Cu multă trudă a întemeiat,
A săvârșit adevărate minuni
Și bolnavi și demonizați a vindecat.

Prima regulă tipiconală pentru
Slujbele bisericii, de el a fost alcătuită,
În Palestina, apoi în toată lumea acceptată,
„Tipicul Sfântului Sava”, fiind numită.

După mulți ani de nevoițe
Și nespuse bucurii duhovnicești
Și-a cunoscut din vreme ceasul trecerii
La Domnul, spre sălașurile cele cerești.

Rugându-se în chilii sa, Cuviosul
I-a chemat pe toți frații din mănăstire,
Le-a dat sărutarea cea de pe urmă,
Și i-a întărit pentru a lor despărțire.

Egumen vrednic le-a rânduit,
Care să-i conducă în locul său,
Toată obștea a ținut post negru (4 zile)
Și s-a rugat pentru el lui Dumnezeu.

„Doamne, în mâinile Tale
Îmi dau duhul meu!” Sava a rostit
Și cu Preacuratele Taine,
Cu vrednicie s-a împărtășit.

A plecat apoi la Domnul (5 dec. 532)
După o viață îngerească,
Străduindu-se la fel ca și în cer,
Chiar pe pământ să viețuiască.

În „Mănăstirea Sfântul Sava”,
Monahii nici azi nu mănâncă mere,
Urmând exemplul Cuviosului,
Lipsindu-se de această plăcere.

Chiar și în zilele noastre, „Lavra
Sfântul Sava” împodobește
Locurile Sfinte, iar pe acest Cuvios,
Toată lumea îl prețuiește.

Îi mulțumim și noi și îl cinstim,
Rugându-l ca să mijlocească
La Tronul Preasfintei Treimi,
Ca lumea toată să se mântuiască!

(5 decembrie 2023)

Sursă foto: doxologia.ro

Pilda celor poftiți la cină sau despre falsele priorități pe care le pot avea oamenii în viață

Pilda din Duminica a XXVIII-a după Rusalii ne oferă imaginea unui Părinte iubitor Care poartă de grijă oamenilor mai mult decât o pot face ei înșiși, un Părinte care vrea să ofere tutu-ror oamenilor daruri bogate, generoase, asemenea unui Om care își invită prietenii la cină să

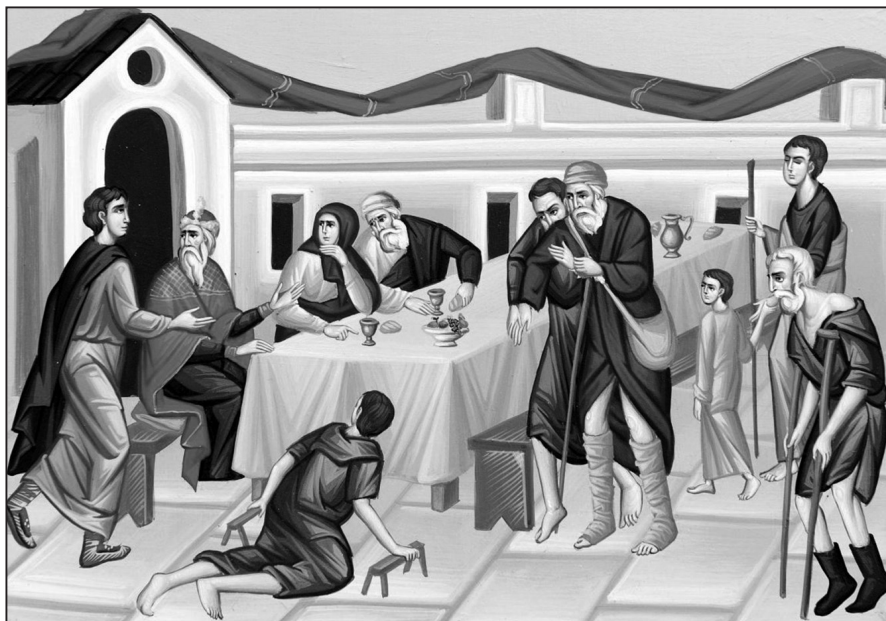
mănânce împreună cu el.

Atunci când Domnul nostru Iisus Hristos fusese chemat la cină într-o zi de sâmbătă – sărbătoare a Vechiului Testament – de către un fariseu bogat, El luase aminte la ceilalți invitați cum își alegeau locurile la cină, și îi po-

văuiește să aleagă smerenia și nu mândria, locurile de la urmă și nu întâietatea: „Când ești chemat împreună cu alții la vreun ospăț, nu te așeza în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat altul mai de cinste decât tine. Și venind cel care te-a chemat pe tine și pe el, îți va zice: Dă acestuia locul. Atunci, cu rușine, te vei duce să te așezi pe locul cel mai de pe urmă... Tu așază-te în cel din urmă loc. Și văzându-te cel ce te-a chemat, să-ți zică: Prietene, mută-te mai sus” (Luca 14, 7-9). El continuă, spunând: „Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici vecinii bogați (...). Cheamă pe săraci, pe neputincioși, pe șchiopi, pe orbi. Fericit vei fi, că nu pot să-ți răsplătească. Ți se va răsplăti la învierea dreptilor. Atunci, auzind unul din cei care ședeau cu El la masă, l-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în Împărăția lui Dumnezeu” (Luca 14; 12-15). Cuvântul era inspirat de Însăși prezența Domnului, era imaginea unei cine îm-

cina mea”.

Prin chemarea pe care Dumnezeu o adresează tuturor oamenilor vedem generozitatea cu care Părintele ceresc o manifestă față de întreg neamul omenesc, El chemând la mântuire pe fiecare dintre noi și pe noi toți la un loc, când afirmă „*Veniți, că iată toate sunt gata!*” înțelegem că Bunul Dumnezeu, în mila Sa fără margini față de noi, rânduiește **toate** cele de folos spre mântuirea noastră. Scriptura ne spune, într-un loc: „mulți chemați, putini aleși”. Din păcate, la fel cum se întâmplă și în viață, nu toți oamenii răspund la fel în fața bunătății, milei și chemării dumnezeiești. Sfinții Părinți spun că omul care refuză invitația la cină, motivând că are de văzut o țarină, adică un pământ recent cumpărat, reprezintă omul care se lasă biruit de grijile lumești și mintea lui este tot timpul la cele pământești, fără a avea nici o preocupare spirituală sau vreo grijă de sufletul și mântuirea sa. Al doilea om, care găsește ca pretext să refuze chemarea la cină, cele cinci perechi de boi, proaspăt achiziționate, este potrivit aceluiași Sfinți Părinți, omul care se lasă învins de simțurile sale, tot în număr de cinci (văz, auz, miros, pipăit și gust), prin aceste simțuri intrând în suflet toate ispitele, plăcerile și răutatea acestei vieți. În cazul aceluiași om care afirmă că și-a luat femeie, adică s-a însurat, și nu poate veni la cină, trebuie să înțelegem starea omului care se ocupă numai de familie, nevenind la Biserică, nerugându-se adeseori, nepostind, nefăcând alte fapte bune, toate sub pretextul că are familie și trebuie să se îngrijească de ea, uitând ori nevoind să accepte faptul că și familia este un dar de la Dumnezeu. De câte ori nu am văzut pe cineva care, atunci când este

preună cu Fiul lui Dumnezeu, o anticipare a Împărăției. Ucenicii vor și spune mai târziu: „Noi am mâncat și am băut împreună cu El” (Fapte 10, 41). Într-o asemenea atmosferă duhovnicească, liturgică, Domnul rostește cunoscuta **Pildă a celor chemați la cină**.

Pilda celor chemați la cină nu este una care vorbește despre condamnarea celor care refuză o invitație la cină, ci este o pildă care ne atrage atenția asupra falselor priorități pe care le pot avea oamenii în viață. „Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți. Și a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iată toate sunt gata. Au început însă toți, câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Doamne, țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă! Altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni. Întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Și atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Leși îndată în piețele și în ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe șchiopi adu-i aici. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc. Și a zis stăpânul către slugă: Leși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din

mare sărbătoare, având posibilitatea să vină la Biserică, motivează că trebuie să facă cumpărături, să rezolve nu știu ce probleme sau altceva să facă pentru familia sa; ori atunci când întâlnește un om sărac sau bolnav, putând să-l ajute, spu-ne că are copii și familie acasă de care trebuie să se îngrijească, uitând faptul că toți facem parte din marea „familie” a neamului creștinesc și având o datorie morală de a-i ajuta și a-i sprijini, după posibilități, pe cei în nevoie, în sărăcie sau în boală.

Atitudinea nerecunoscătoare a acestor oameni, amintiți mai sus, nu îl lasă indiferent pe Cel Care a făcut invitația la cină. Scriptura spune că El S-a mâniat și și-a îndreptat atenția către alți oameni din piețe și târguri: săraci, neputincioși, orbi, șchiopi, adică exact spre oamenii care de obicei sunt trecuți cu vederea de ceilalți și nebăgați în seamă. Acum, putem vedea cât de mare dreptate are Sfântul cuvios Paisie Aghioritul când ne spune: „*Să avem mare grijă de cei săraci și în nevoi. Dincolo (n.r. - pe lumea cealaltă) s-ar putea să avem o mare surpriză și să-i vedem pe aceștia în mare cinste*”. Revenind la Pildă, atunci când sluga face ceea ce i se ceruse și spune: „Doamne, am făcut precum ai poruncit și tot mai este loc”, ne aducem aminte de cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos care spune la un moment dat: „*În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt, iar de nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc*

loc" (Ioan, 14, 2), înțelegând astfel că Împărăția Cerească are multe locuri pentru cei care nu refuză chemarea la mântuire sau altfel spus, la Cina cea cerească.

Pilda celor chemați la cină nu ne relatează ospățul, cum are loc și în ce constă el, și astfel ne surprinde pe toți. Ne surprinde această pildă, pe care vrednicul de pomenire Antonie Plămădeală o denumea „parabolă a pretextelor”, pentru că ea ne ajută să înțelegem că, de fapt, chemarea divină și răspunsul nostru la această chemare contează cu adevărat, și nu mâncarea, băutura și ospățul obișnuit. Această Sfântă Evanghelie din Duminica a XXVIII-a după Rusalii ne învață despre găsirea,

intrarea, cinarea, odihna și bucuria noastră în Hristos Domnul. Cina este, în realitate, „o hrană cerească, un ospăț al Cuvântului”, după cum spune Clement Alexandrinul, Dumnezeiasca Euharistie ce se oferă în Biserică tuturor celor chemați; iar în ce privește pământul (țarina), viețuitoarele și omul, amintite în Pildă, acestea le vede și le cere Domnul nostru Iisus Hristos ca să fie ca o ofrandă adusă de noi Lui Dumnezeu. Amin!

Marius Stochițoiu

(reflecție la Duminica a XXVIII-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 14, 16-24, 17 decembrie)

Sursă foto: ziarullumina.ro

File de Sinaxar

Sfântul Ierarh Dionisie al Zachintului, Arhiepiscopul Eghinei, făcătorul de minuni (17 decembrie)

„Pe vlăstarul Zachintului, arhipăstorul Eghinei și ocrotitorul Mănăstirii Strofadelor, pe Ierarhul Dionisie toți cu o inimă să-l cinstim, zicând: Miluiește cu rugăciunile tale pe cei ce cu dreaptă slăvire săvârșesc pomenirea ta și strigă: Slavă Lui Hristos, Celui ce te-a slăvit, slavă Dumnezeului puterilor, slavă Celui ce te-a dăruit credincioșilor nebiruit mijlocitor!” (Tropar)

Sfântul Dionisie s-a născut în satul Eghialo din Insula Zakynthos de pe Marea Ionică, în anul 1547, într-o familie nobilă, cunoscută în întreaga insulă pentru buna condiție socială și bunăstarea materială.

A fost educat de călugări, reușind să învețe limbile greacă, italiană și latină. A excelat în teologie, iar în anul 1568, îmbracă rasa monahală, luând numele de Daniil. Îndată după tundere, monahul Daniil și-a ales ca metanie Mănăstirea Panaghia Panthohara, cu hramul Schimbarea la Față din Insulele Strofade. După doi ani de cercare întru ale călugăriei, a fost hirotonit preot și rânduit egumen al Mănăstirii Panaghia Anafonitria de către Episcopul de Kefalonia și Zachint, Filothei Loverdu, cu puțin înainte de luna iunie a anului 1570.

În 1577 a fost ales episcop în Insula Eghina. Insula Eghina este un loc binecuvântat ce a fost sfințit de doi mari Sfinți ai Bisericii: în acele zile de Sfântul Dionisie, iar mai recent de Sfântul Nectarie, episcopul Pentapolei. Amândoi au primit darul facerii de minuni și, de aceea, amândoi sunt numiți de Biserică „făcători de minuni”.

După ce și-a slujit eparhia un timp îndelungat, Sfântul Dionisie s-a retras alegând să se întoarcă în Zakynthos, unde și-a petrecut restul vieții ca stareț al Mănăstirii Anafonitria. Aceasta înseamnă că un adevărat călugăr, chiar dacă ajunge pe treapta de ierarh și este hirotonit episcop, nu uită niciodată că, mai întâi de toate, este monah.

Sfântul Dionisie este pildă pentru noi pentru iertarea

semenilor noștri, dar și pentru dragostea față de ei. În viața sfântului se relatează că un om a venit la chilia lui și l-a implorat să îl ascundă de urmăritorii lui. Sfântul l-a întrebat de ce este urmărit și a aflat că acesta omorâse un călugăr. Acel călugăr era chiar fratele după trup al sfântului. Sfântul a fost foarte îndurerat, dar l-a ascuns pe bărbat și nu l-a predat nici celor care îl căutau, nici justiției. Mai târziu, ucigașul s-a pocăit și a devenit monah la rândul lui. De aceea, sfântul este model de iertare pentru noi față de cele mai grave greșeli pe care le-ar face cineva împotriva noastră.

Omul lui Dumnezeu a ajuns astfel la vârsta de șaptezeci și cinci de ani, răspândind în jurul lui minuni, bucurie,

pace și iubire pentru toți. Slăbit foarte de o boală dureroasă și de îndelungată ani de nevoință, și-a dat sufletul lui Dumnezeu la 17 decembrie 1622, după ce le prevestise ucenicilor moartea sa cu câteva zile mai înainte. Potrivit dorinței sale, trupul său a fost înmormântat la mănăstirea sa de metanie din Mănăstirea Panaghia Panthohara, din Insulele Strofade. Când după mulți ani, oamenii au dorit să mute moaștele sale, trupul său a fost descoperit întreg și intact, îmbrăcat în veșmintele episcopale, așa cum fusese înhumat, răspândind un miros de bună mireasmă.

Moaștele sfântului se află în biserică ce îi poartă numele din orașul Zakynthos și, uneori, este imposibil ca racla să fie deschisă. Se pare că acest lucru se întâmplă atunci când sfântul iese afară și înfăptuiește minuni. După ce racla se poate deschide, pe picioarele lui se găsesc alge marine, iar hainele lui sunt uzate. De fapt, papucii lui trebu-

ie să fie înlocuiți încontinuu, deoarece sunt purtați foarte des. Deseori, el este văzut umblând pe străzi.

Sfinte Ierarhe Dionisie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Pr. Daniel Budeanu

Sursă foto: doxologia.ro

Genealogia Mântuitorului

„Hristos Se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul, și cu veselie, lăudați-L, popoare, că S-a preaslăvit” (Tropar).

Prăznuim astăzi Duminica dinaintea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos – numită și Duminica Sfinților Strămoși. Pentru aceea s-a și citit astăzi – de la începutul Evangheliei Sfântului Apostol și Evanghelist Matei – despre spița neamului Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Despre spița neamului Domnului a mai scris, în capitolul al treilea al Evangheliei sale, Sfântul Evanghelist Luca.

Niciun istoric din lume, scriind despre neamul vreunui om mare, nu a mers atât de mult în trecut, printre strămoși, căutând pe cel dintâi dintre strămoși, așa cum au procedat cei doi evangheliști, Matei și Luca, atunci când au scris despre neamul lui Iisus Hristos, despre sfântul lui neam, despre care Prorocul Isaia zice: „Iar neamul Lui cine îl va spune?” (Isaia 3, 8).

Sfântul Evanghelist Matei începe spița neamului sau genealogia lui Iisus Hristos de la Avraam și o urcă până la Iisus Hristos. Iar Luca, începând de la Iisus Hristos, suie neamul Mântuitorului până la Dumnezeu. Citind aceste înșirări de neamuri ale Mântuitorului, ni se pare că vedem o scară uriașă în văzduhul mântuirii noastre, o scară asemănătoare cu scara aceea din Sfânta Scriptură pe care a văzut-o în vis Patriarhul Iacob, și pe care îngerii lui Dumnezeu se suiau la cer și se coborau la pământ. Acest arbore este zugrăvit pe zidurile bisericii purtând numele de arborele lui Iesei.

Precum știm, două sunt nașterile lui Iisus Hristos: una dumnezeiască, din Tată fără de mamă, mai înainte de veci, iar alta ca om, omenească, din mamă fără de tată – din Sfânta Fecioară Maria. Despre nașterea cea dumnezeiască scrie Sfântul Evanghelist Luca, zicând despre Iisus Hristos că este fiul lui Enoh, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu. Despre nașterea cea omenească ne arată Sfântul Evanghelist Matei, începând spița neamului Mântuitorului de la Avraam și mergând până la Iisus Hristos, Cel întrupat în lume din pururea Fecioara Maria.

Sfântul Evanghelist Matei arată că într-adevăr Iisus din Nazaret este fiul lui David, este moștenitorul făgăduințelor făcute de Domnul urmașilor lui Iesei și rezumă în cele două nume mari, David și Avraam, cele patruzeci și două de generații până la Mântuitorul, grupând acești fericți strămoși în trei serii: de la Avraam până la David – strămoșii din epoca patriarhilor; de la David până la lehon, când a fost strămutarea în Babilon – aceasta este epoca regilor; și de la lehon până la Iisus Hristos, epoca marilor preoți, care erau și conducători politici ai poporului.

Împotriva obiceiului iudaic, după care trebuia să se amintească numai nume de bărbați, Sfântul Evanghelist Matei amintește printre strămoșii Mântuitorului și trei femei – Rahav, Ruth și Batșeba (femeia lui Urie). Rahav și Ruth erau străine de neamul lui Israel. Aceasta, după cum spun Sfinții Părinți, s-a făcut cu rânduială dumnezeiască, pentru ca să se înțeleagă dintru început, din prima pagină a Sfintei Evanghelii, că Iisus Hristos Mântuitorul

lumii a venit să mântuiască toată lumea, pe bărbați și pe femei, pe drepti și pe păcătoși, pe iudei și pe păgâni. Tot de la începutul Sfintei Evanghelii suntem înștiințați că în timpul vieții sale publice Iisus Mântuitorul a fost numit și Hristos.

Hristos este traducerea grecească a cuvântului ebraic „mesiah” sau „Mesia”. Mesia înseamnă Uns, pentru că eliberatorul, așteptat și de iudei și de păgâni, trebuia să fie în chip deosebit autorizat de Dumnezeu, reunind în Persoana Sa întreita chemare de profet, preot și împărat.

Mulți oameni mari s-au născut în lume, dar nici unul n-a fost prorocit așa cum a fost prorocit Iisus Hristos. Cu cel puțin o mie cinci sute de ani înainte de a Se naște El a fost prorocit – și prorocie înseamnă mai înainte vedere. El a fost văzut mai înainte de anumiți oameni luminați de Dumnezeu, care au ținut trează în poporul ales, de-a lungul veacurilor, credința și nădădea venirii Lui și aceasta este cea dintâi minune din taina vieții Sale.

Prorocii anunță nașterea Lui din Fecioară. „Iată, zice Isaia (7, 14) Fecioara va lua în pântece și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu” (reluat la Matei 1, 23)- Ei vestesc timpul venirii Lui (Daniil 9, 24-25) și vestesc și locul nașterii Lui, Betleemul: „Și tu, Betleeme E/rata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânul peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei” (Miheia 5,1).

El se va naște din neamul împăratului și Prorocului David și că se va numi nazarinean. Că El – Iisus Mântuitorul – va fi proroc, arhiereu și împărat. El va fi mijlocitorul unui nou legământ, al unui nou așezământ sau nou testament: „Iată, Eu trimit pe îngerul Meu și va găti calea înaintea feței Mele și va veni îndată în templul Său Domnul pe Care îl căutați și îngerul legământului pe Care voi îl doriți. Iată, vine!» zice Domnul Savaot. «Și cine va putea îndura ziua venirii Lui?»» (Maleahi 3, 1-2). El este numit Mesia, Hristos, Mântuitorul, Sfântul Sfinților, Fiul Omului, piatra cea din capul unghiului, Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu adevărat, Care va grăi în pilde și va face minuni. „El însuși, Domnul, va veni și ne va mântui. Atunci se vor deschide ochii celor orbi și urechile celor surzi vor auzi. Atunci va sări schiopul ca cerbul și limpede va fi limba gângavilor” (Isaia 35, 4-6).

Deși nevinovat și fără de păcat, blând și iubitor, va fi totuși disprețuit și prigonit de iudei; va intra sărbătorește în Ierusalim călare pe asin, dar va fi apoi vândut cu treizeci de arginți și cu banii aceștia se va cumpăra țarina olarului. Va suferi până la moarte – va fi bătut, palmuit și scuipat; va tăcea în fața prigonitorilor, care aduc împotri-va Lui martori mincinoși, va fi batjocorit, va fi răstignit, va fi adăpat cu oțet și cu fiere și socotit cu făcătorii de rele, hainele Lui vor fi împărțite și cămașa Lui va fi trasă la sorți, va fi îngropat –, măcar că nu săvârșise nici o nelegiuire și nu se găsisese nici un vicleșug în gura Lui (Isaia 53, 3-9). Va învia și va ședea de-a dreapta Tatălui – ca Dumnezeu – și împărăția Lui nu va avea sfârșit.

Așa au văzut și așa au arătat Prorocii viața și lucrarea Mântuitorului nostru, înainte cu multe veacuri, întâmpinând venirea Lui. Și toate prorociile, toate scripturile s-au

împlinit la vremea lor. Dar nu numai Prorocii Vechiului Testament, ci toate religiile și cei mai aleși înțelepți din vechime își arată credința și nădejdea în venirea unui mântuitor.

Cartea Nașterii lui Iisus Hristos (Matei 1) înseamnă: descoperirea tainelor dumnezeiești; împlinirea făgăduințelor; învățătura Duhului Sfânt; conducerea către cunoștința de Dumnezeu; filosofia credinței; știința vieții fericite și veșnice.

Fiecare din neamurile vremii își doreau și așteptau venirea unui mântuitor însă fiecare având un alt scop pentru care doreau aceasta așa cum vom vedea în cele ce urmează. Indienii așteptau întruparea unui zeu care să zdrobească șarpele răului; chinezii așteptau omul care avea să le aducă binele dorit. Aproape la fel credeau și așteptau egiptenii, perșii, celții și mexicanii. Grecii credeau despre Prometeu că nu va putea scăpa de chinuri până ce un zeu nu îi va lua asupra lui. Tot ei zidesc un altar „Dumnezeului necunoscut”. Filosofii greci (Platon și Aristotel) vorbeau și credeau în Logosul universal. Scriitori și poeți păgâni, prezicătoare sau sibilele și magii de la Răsărit arătau că pe vremea lor venirea unui mântuitor (care avea să vină din Orient) era dorită și mult prea dorită. Ne aducem aminte că atunci când Sfântul Apostol Pavel a vrut să vorbească despre Dumnezeu în Areopag s-a folosit de statuia zeului necunoscut spunând că tocmai despre zeul necunoscut vrea să le vorbească.

Când a sosit „plinirea vremii” (Galateni 4, 4) – cum o numește Sfântul Apostol Pavel –, când făgăduințele dumnezeiești s-au împlinit, atunci Domnul S-a întrupat așa precum a fost prorocit. Sfântul Evanghelist Matei are o grijă deosebită ca în tot cuprinsul Evangheliei sale să adauge, după cele ce spune despre Mântuitorul: iar acestea toate s-au făcut ca să se îplinească ceea ce s-a zis de la Domnul prin Prorocul, spunând și numele Prorocului, însuși Mântuitorul își începe predica în sinagoga din Nazaret prin citirea unui text din cartea Prorocului Isaia (61, 1-2): „Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor slobozire și celor prinși în război libertate; să dau de știre un an de milostivire al Domnului”. După citire a închis cartea Prorocului, a dat-o slujitorului – ne spune Sfântul Evanghelist Luca –, și ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți spre El (cf. Luca 4, 16-20). „Și El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre” (Luca. 4, 21).

Deci El, Care le vorbea, era Acela despre Care au scris Prorocii. Că s-au împlinit prorociile în persoana Mântuitorului Hristos, că într-adevăr El este Acela Care avea să vină, nu mai este o taină pentru noi, care de două mii de ani citim și confruntăm ceea ce au zis Prorocii cu ceea ce au văzut, au pipăit și ne-au mărturisit Apostolii. Pruncul Sfânt, a Cărui naștere o vom prăznui peste câteva zile, este Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu adevărat, așa cum ne-au învățat Prorocii și Apostolii.

Dar ce folos avem noi din această știință despre Iisus? Mă întreb și vă întreb pe fiecare în parte: câtă credință curată și câtă dragoste sinceră purtăm în inimi Bunului nostru Mântuitor, Care ne-a lăsat cuvânt de nădejde și de putere în clipa când Se înălța la cer: „Iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28, 20)?

Cum așteptăm noi Crăciunul? Ce pregătiri facem noi pentru ziua aceasta mare din istoria mântuirii? Cum așteptăm noi pe Stăpânul Lumii, pe Stăpânul stăpânilor, pe Mântuitorul neamurilor? Va găsi Pruncul Iisus Hristos cu Sfânta lui Maică un colțișor curat și odihnitor în ieslea din Betleemul inimii noastre, sau aceasta este mânăjită și surpată și pustiiată de păcate și El nu va putea găsi în noi locașul cuviincios ca să-Și plece capul? Și dacă nu va găsi acest locșor curat ca aurul și înmiresmat cu smirna și tămâia smereniei și a rugăciunii, El nu va veni și nu Se va sălășlui în noi și atunci cu adevărat nu vom avea nici un folos de nașterea Lui. El va merge la alții, la aceia care Îl așteaptă și Îl doresc cu adevărat.

Betleem sau Efrata înseamnă „casa pâinii”. Și nu întâmplător are această tâlcuire. Cel ce vrea în aceste zile să găsească pe Hristos, să meargă la Betleemul cel tainic, să se apropie de altar, unde este casa Pâinii vieții. Cel care vrea să prăznuiască după vrednicie Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos să se mărturisească și să se împărtășească. Deci să ne pregătim pentru în-tâlnirea cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos prin post, rugăciune fapte bune, milostenie, spovedanie și împărtășanie pentru ca bucuria noastră să fie deplină. Acesta este rostul Postului de patruzeci

de zile, rânduit de Sfânta noastră Biserică, acela de a ne pregăti pentru Sfânta mărturisire și Sfânta împărtășanie. Așa ne vom face și noi părtași la bucuria și pacea cântată de corurile îngerești deasupra staulului din Betleem.

Staulul acesta al Betleemului arată smerenia Mântuitorului nostru Iisus Hristos cea care trebuie să se sălășluiască în fiecare dintre noi și cea care ne conduce spre Împărăția lui Dumnezeu. Până când nu veți fi ca și pruncii, nu veți putea intra în Împărăția lui Dumnezeu. Smerenia este rodul iubirii lui Dumnezeu față de om conducând pe om să îplinească cea mai mare poruncă dată de Dumnezeu. Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău și pe aproapele tău ca pe tine însuși. De aceea an de an facem anamneza Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, consecința acestei anamneze fiind iubirea.

În concluzie, noi oamenii, trebuie să Îl așteptăm pe Hristos cu inima deschisă și bună și să-L chemăm cu dor: „Vino, Doamne Iisuse, Mântuitorule, și gonește de la noi pe tot vrăjmașul și potrivnicul. Împacă viața noastră, Doamne, miluiește-ne pe noi și lumea Ta și mântuiește sufletele noastre ca un bun și iubitor de oameni”. Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminica dinaintea Nașterii Domnului,

Sf. Ev. Matei 1, 1-25, 24 decembrie)

Sursă foto: crestinortodox.ro

Interesul Părintelui Serafim Rose pentru studiul Cărții Facerii și metoda lui de interpretare (3)

Pentru că a experimentat personal dezastrul vieții „intelectuale” ale secolului al XX-lea și pentru că și-a răstignit de bunăvoie mintea ageră în fața minții Bisericii, Cuviosul Serafim a fost capabil să accepte și să urmeze interpretările patristice ale Cărții Facerii, indiferent de modul în care acestea se comparau cu teoriile științifice moderne. Dar, deși a înțeles capcanele rațiunii și înțelepciunii umane căzute, este important de menționat că nu a ajuns la extrem de a fi anti-intelectual sau anti-știință, așa cum este adesea acuzat de cei care se opun teoriei evoluției. Solomon Nelson, care a lucrat zilnic la Mănăstirea Sf. Gherman timp de câțiva ani la mijlocul anilor 1970 – începutul anilor 1980, a subliniat că, deși și-a răstignit mintea, nu a șters-o. Își iubea munca și iubea cercetările, la care și-a aplicat puterea minții, iar Ieroschim. Ambrozio (Pr. Alexey Young) este de acord: „Nu era deloc anti-intelectual – un foarte cult, un om foarte rafinat.”

Părintele Serafim însuși afirmă: „Să ne amintim că Dumnezeu este Autorul oricărui adevăr și orice lucru cu adevărat adevărat din Scriptură nu poate contrazice nimic care este cu adevărat adevărat în știință”, dar el este pe bună dreptate prudent în aplicarea științei moderne la Sf. Scripturi: „Dacă noi înșine credem că putem adăuga ceva la înțelegerea textului pentru zilele noastre (poate pe baza descoperirilor științei moderne), să se facă cu precauție și cu respect deplin pentru integritatea textului Facerii și a opiniilor Sf. Părinți” și continuă: „Și trebuie să fim întotdeauna smeriți în această încercare – știința din zilele noastre are și ea căderile și greșelile ei și, dacă ne bazăm prea mult pe ea, s-ar putea să ne aflăm cu înțelegeri greșite. „Aici el este în acord cu metoda Sfântului Vasile cel Mare și cu principiul articulat de Sfântul Teofan Zăvorâtul.

Cuviosul Serafim a început prin a aborda „de ce” ar trebui să studiem Facerea și „cum” să o abordăm. Celor care se întreabă de ce ar trebui să ne gândim la începutul și la sfârșitul creației, el le răspunde că comportamentul nostru este direct legat de înțelegerea originilor noastre, iar comportamentul nostru dezvăluie dorința sau lipsa acestei înțelegeri pentru mântuire și viață veșnică, pe care Facerea, ca o carte a Scripturii, ne-o arată. Aici face referire la o omilie a Părintelui Gheorghe Calciu (1925–2006), un mărturisitor român care a suferit mulți ani în temnițe comuniste. În această omilie, Pr. Calciu vorbește despre comuniștii care învățau că oamenii sunt descendenți din maimuțe, pentru a justifica tratarea unora de către alții ca animale. Acest lucru fusese prevăzut de Sf. Varsanufie de Optina (1845–1913), care a scris că ideea lui Darwin de supraviețuire a celui mai dezvoltat „este deja începutul unei filosofii bestiale, iar cei care ajung

să creadă în ea nu s-ar gândi de două ori la ucidere. Un bărbat, atacând o femeie sau jefuindu-și cel mai apropiat prieten – și-ar face toate acestea cu calm, cu recunoașterea deplină a dreptului lor de a comite aceste crime”.

La fel, Sf. Sofronie Saharov scrie: „Pentru a ne conduce viețile în mod adecvat, este de o importanță capitală să știm că înainte de însăși crearea lumii, trebuia să fim perfecți. A slăbi ideea inițială a lui Dumnezeu pentru noi nu este doar greșit: este un păcat. Pentru că nu vedem în noi înșine, și cu atât mai puțin în semenii noștri, vreo virtute permanentă, ne comportăm unul față de celălalt ca fiarele junglei”. Mai mult, Cuviosul Serafim scrie că o înțelegere vagă a erei viitoare a binecuvântării, lăsând oamenii deschiși la teoriile hiliaste (milenariste) ale unui „paradis pe pământ”, se datorează în mare parte unei slabe înțelegeri a originii omului și a universului.

În ceea ce privește „cum” să abordăm Facerea, Pr. Serafim îndeamnă cititorul să se apropie cu umilință și, în măsura în care este posibil, fără părtinire față de vreo

teorie științifică anume – ar trebui să ajungem la text pur și simplu căutând ceea ce are să ne învețe și nu căutând să justificăm noțiunile noastre preconcepute. El respinge, deoarece nu ia în serios textul Genezei, punctul de vedere conform căruia religia și știința lucrează în două sfere complet separate și, prin urmare, nu au niciun impact sau implicații una pentru cealaltă. O astfel de teorie ar trăda un anumit dualism, pe care Ortodoxia nu l-a acceptat niciodată, pentru că trupul omului și, într-adevăr, întreaga creație, este menită să fie un vas pentru har, care transfigurează creația fizică. Astfel, pentru a înțelege corect crearea lumii văzute, e necesar să înțelegem crearea lumii nevăzute.

În urma cărții „Originea omului” a lui Darwin, Marele Sfânt Nectarie (1846-1920), Mitropolitul Pentapolisului, a scris: „Investigarea unilaterală a corpului [văzută în teoria evoluționistă] poate duce la concluzii foarte imperfecte și eronate, care diferă puțin de observația superficială. Pentru a fi cunoscut, omul trebuie examinat în profunzime, nu la suprafață. Trebuie să ajungem să-i cunoaștem puterile spirituale, viața spirituală, modul lui de viață, relațiile lui cu universul și cu Creatorul său. Trebuie să examinăm scopul apariției sale în lume, destinul său. În felul acesta vom putea să-l cunoaștem conform demnității sale, în felul acesta vom putea face afirmații despre el”. Vorbind despre această legătură, arhimandritul Zaharia din Essex scrie: „În starea primordială dinaintea căderii, Dumnezeu a hrănit duhul omului, iar duhul omului i-a hrănit sufletul, iar sufletul a transmis energia lui Dumnezeu chiar și trupului”¹. Urmând aceeași teologie, Părintele Serafim recunoaște astfel suprapunerea teologiei

și științei și notează că „Dumnezeu este Autorul oricărui adevăr și orice lucru cu adevărat adevărat în Scriptură nu poate contrazice nimic care este cu adevărat adevărat în știință”. Cu toate acestea, pentru el acest lucru nu înseamnă că orice premisă științifică poate fi pur și simplu declarată ca fiind armonioasă cu Ortodoxia, ci trebuie analizată temeinic în lumina Ortodoxiei, pentru a discerne dacă este de fapt adevărată. După cum am văzut deja, Sfântul Teofan Zăvorâtul ne învață că Tradiția

Bisericii este standardul după care trebuie judecate toate ideile. Și evitând cu succes falsa dihotomie dintre religie și știință, Sfântul scrie: „Lucrurile materiale nu pot fi nici puterea, nici scopul. Ele sunt doar mijloacele și câmpul de acțiune al puterilor spirituale, prin lucrarea Începutului spiritual al tuturor lucrurilor (Creatorul)”.

(Va urma)

Prof. Mihai-Ionuț Coană

Sursă foto: flickr.com

¹ Sf. Părinți consideră spiritul sau duhul (pneuma) drept partea cea mai înaltă a sufletului (psihi), mintea (nous), prin care Îl putem cunoaște și experia pe Dumnezeu, prin har. Deși, asemenea Sf. Pavel, ei vorbesc despre trup, suflet și duh, ei nu sunt trihotomiști. Duhul nu se separă de suflet, fiind doar o parte a acestuia.

Fuga în Egipt

Azi e ultima zi a anului civil. Ultima duminică a acestui an e prima după Nașterea Domnului. Aceasta ne vorbește despre fuga în Egipt. Din Sf. Evanghelie citită azi aflăm că după ce au plecat magii, „Îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif”. Acesta îi spune să-L ia pe Pruncul Sfânt și pe Maica Domnului. Aceștia trebuie să fugă acolo. Vor sta acolo atât timp cât le va zice îngerul. Cauza acestei acțiuni e pricinuită de Irod, care „Irod va căuta Pruncul ca să-L omoare”. Imediat, Iosif „a luat noaptea Pruncul și pe Mama Sa”. Ei s-au dus în Egipt.

Dar de ce ar fi vrut Irod să omoare un prunc? Cu atât mai gravă e fapta cu cât e vorba de Fiul lui Dumnezeu. Invidia e cea care a născut în Irod această dorință. Acestuia îi era teamă că Mântuitorul îi va lua locul pe tron. De parcă, Irod ar fi fost nemuritor pe această funcție. Vedem și

în zilele noastre ce se întâmplă chiar în acea zonă. Oamenii din dorința de a avea putere ajung chiar să-i ucidă pe ceilalți. Ce vină ar putea să aibă un copil să fie ucis?

Dacă un ucigaș s-ar afla în locul celui ucis cum ar fi? Nici măcar între animale nu poate să existe atât de multă răutate. În cazul lor, vorbim despre nevoia de a se hrăni. Doar că, doar omul își hrănește orgoliul. Atunci când te crezi cel mai mare, nu mai ții cont de nimic.

Indiferent de statutul social, nimeni și nimic nu ne dă dreptul de a ucide pe altcineva. Ne plângem că viața e grea. Dar, hai să ne gândim la suferința pe care au suferit-o acei părinți când și-au văzut pruncii uciși.

Cu atât mai mare e durerea cu cât aceștia nu aveau nici măcar o vină. Acești copii aveau viitorul în față. Să ajungi să uciși atât de mulți copii doar ca să uciși pe cineva anume, dă dovadă de o cruzime de nedescris. E drept că mâine e anul nou și poate că gândul ar fi să uităm cele rele ale vieții. Doar că deseară vom petrece și apoi de mâine vom reveni la cele ale noastre. Atât de mult iubim vremelnicia încât uităm de veșnicie.

Dacă am înțelege că viața aceasta e o secundă față de veșnicie, ne-am schimba comportamentul. Nu vorbim despre o metaforă. E purul adevăr doar. Ce durere mai mare poate să existe decât ca un părinte să-și vadă copilul mort? Un părinte ar fi dispus să facă orice pentru copilul său. Pentru el muncește. Pentru acesta, își sacrifică atât de mult timp.

Și apoi, să ne gândim că acești copii ar fi avut la rândul lor copii. Și aceștia, alți copii și câte generații ar mai fi fost. E greu de estimat cât de mulți copii ar fi putut să ne nască dacă aceș-

tia n-ar fi fost uciși. E adevărat că biserica noastră îi cinstește ca sfinți. Dar poate dintre aceștia, unii ar fi vestit Cuvântul lui Dumnezeu în lume. Sau alții i-ar fi învățat pe alții carte sau i-ar fi ajutat pe cei bolnavi. Sau dintre copiii acestora ar mai fi fost și alți sfinți chiar.

E drept că totul pare ipotetic. E adevărat că poate ar fi fost și copii care ar fi făcut fapte foarte grave. N-avem de unde să știm. E binecunoscut că legea penală condamnă orice ucidere a unei ființe umane. Însă, această lege luminează înțelege ființă umană doar pe cel care s-a născut. Cei care urmează să se nască nu sunt considerați oameni. Chiar dacă n-au încă un prenume, totuși aceștia au suflet. Considerăm că n-avem cu ce să-i creștem. Însă, de fapt, ne gândim la plăcerile noastre. Vrem să avem timp de vicii. Mai ușor e să fumezi sau să te îmbete decât să crești un copil. Oare, nu ne asemănăm cu Irod? E drept că el a fost un mare criminal al umanității. Sau dăm vina

pe alți conducători tirani ai umanității care au provocat multă suferință în lume prin crimele lor. Însă, trecutul nu poate să mai fie schimbat.

În schimb, prezentul și viitorul depinde doar de noi. Azi putem să facem ceva ca să schimbăm viitorul. Ne mirăm că avem copii răi. Dar, de ce nu ne întrebăm de ce oare nu i-am vrut să-i naștem pe ceilalți pe care ni i-a dat Dumnezeu? Considerăm că facem prea mult dacă facem mai mulți copii. Unii ar vrea să devină părinți, dar nu pot s-o facă. Alții pot, dar nu vor s-o facă. Dacă am fi fost avortați ce s-ar fi întâmplat? Sună straniu. Dar, aceasta e realitatea.

Îi acuzăm pe alții că fac copii mulți, dar nu-i cresc așa cum ar trebui s-o facem? Însă, dacă facem doar un co-

pil, înseamnă că am rezolvat situația? Să nu mai arătăm că alții sunt răi. De parcă noi am fi perfecți. Poate că nu mai putem să facem copii. Dar, putem să-i îndemnăm pe tineri să facă mai mulți copii. Au timp și de carieră. Dacă vor, își găsesc timp și să se simtă bine. Dar, ce bucurie mai mare să aibă decât să aibă copii? E bucuria supremă.

E adevărat că nimeni nu e perfect. Doar că aceasta nu reprezintă o scuză pentru a face rău. Să fii rău e ușor. Să faci bine e greu. Dar pedeapsa pentru o faptă rea e de nedescris. Iar răsplata pentru o faptă bună e eternă. Să nu fim ca Irod. Papagalul vede doar în lateral. Omul de azi vede doar viața aceasta. Să fim niște oameni de afaceri de succes. Să facem un pic efort pentru a primi răsplata veșnică. Dar, noi facem exact pe dos. Căutăm nimic pentru a pierde totul. Ar fi de râs, dacă n-ar fi de plâns. Zicem că avem timp. Azi, promitem că la anul vom fi mai buni. La anul, facem la fel. Și uite așa trece

viața pe lângă noi. După ce că pierdem zeci de ani în viață, înainte de moarte, cerem câteva clipe pentru a putea să ne mai pocăim. Atât de mult ne prețuim trupul acesta. Și atât de mult ne ignorăm sufletul. Ne interesează atât de mult ce zice lumea despre noi. Dar ce răspuns vom da la Judecata lui Dumnezeu nu ne afectează deloc. Aici în lumea aceasta, mai merge să scapi de pedeapsă cu atenții sau cu relații. Doar că Dumnezeu deși e Atotbun, totuși e și Atotdrept. Revenim la textul Sf. Evanghelii de azi. Aceștia au stat acolo până a murit Irod. S-a împlinit prorocia care zice că „Din Egipt am chemat pe Fiul Meu”. Irod și-a dat seama că a fost mințit de magi.

Acesta s-a supărat foarte tare. Atât de rău a fost încât „a ucis pe toți pruncii”. E vorba de pruncii sub vârsta de 2 ani. De atunci aflate el despre Hristos de la magi. O altă prorocie s-a împlinit atunci: „Glas în Rama s-a auzit, plângere și tânguire multă”. Continuarea prorociei e una și mai tragică: „Rahela își

plânge copiii și nu voiește să fie mângâiată, pentru că ei nu mai sunt”. După ce Irod a murit, „îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif”. Acesta le-a zis să meargă toți trei înapoi în Israel. Acest lucru era posibil deoarece „au murit cei ce căutau să ia viața Pruncului”. Aceștia au ascultat porunca deoarece „au venit în pământul lui Israel”.

Fiindu-i teamă de domnia lui Arhelau în Iudeea, Iosif „s-a dus în părțile Galileei”. Aceștia au locuit în orașul Nazaret. Atunci s-a împlinit o altă prorocie. Vedem că nici măcar copilăria lui Hristos n-a fost una ușoară. Măcar azi să ne schimbăm viața. Să devenim oameni buni. Nu e ușor să fim buni. Dar, sigur vom reuși să devenim. Amin.

Prof. inv. primar Ionuț-Cătălin I. Popescu
(reflecție la Duminica după Nașterea Domnului,
Sf. Ev. Matei 2, 13-23, 31 decembrie)
Sursă foto: doxologia.ro

Actualitate **Prof. Ioan-Aurel Pop: Primim în suflet Ziua Națională, așa cum primim Tricolorul și Imnul. N-avem dreptul să discutăm simbolurile naționale, ci trebuie să le acceptăm așa cum sunt**

Prof. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, a declarat că Ziua Națională a României trebuie să fie prilej de bucurie, mândrie și mai ales, demnitate.

Într-un interviu acordat agenției Agerpres, președintele Academiei Române a spus că Ziua Națională este un simbol național, precum Tricolorul sau Stema.

„Așa cum n-avem dreptul să discutăm simbolurile naționale, ci trebuie să le acceptăm așa cum sunt, primim și Ziua Națională cum primim Tricolorul, cum

primim Imnul și cum primim în sufletele noastre, Stema. Le putem combate, suntem o societate democratică, dar câtă vreme ele sunt în vigoare, ca cetățeni care respectăm democrația avem dreptul să le respectăm. Ziua Națională trebuie să fie un prilej de mândrie, bucurie și mai ales de demnitate. Toate țările democratice procedează la fel”, a spus președintele Academiei Române, prof. Ioan-Aurel Pop.

Radu Ursan, R3Media.ro
Sursă foto: academiaramana.ro

Vierme galben de făină, larve de gândaci, lăcuste și greieri. Cum se vor eticheta în România produsele alimentare aprobate în UE

Până nu de mult, consumul produselor din făină din greieri sau din larve de gândaci părea o teorie desprinsă din zona conspirației, însă lucrurile nu stau așa, dimpotrivă, în România fiind aprobate deja proiecte de legi privind comercializarea și etichetarea unor astfel de produse.

De acum, produsele alimentare care sunt/conțin specii de insecte autorizate a fi introduse pe piață ca alimente noi provenite din spațiul Uniunii Europene se prezintă în suprafețele de vânzare clasice directe într-un stand separat, potrivit unui proiect de lege, aprobat, miercuri, în Camera Deputaților, notează Agerpres.

Astfel, etichetele produselor alimentare care conțin alimente noi, cum ar fi larvele gândacului de făină, greieri de casă, lăcustă călătoare, vierme galben de făină, trebuie să conțină o mențiune din care să reiasă că acest

ingredient poate cauza reacții alergice consumatorilor cu alergii cunoscute la crustacee și la produse derivate din acestea, precum și la acarieni.

Această mențiune trebuie să apară în imediata apropiere a listei ingredientelor, potrivit proiectului. Regula este valabilă

indiferent de modul în care este prezentat produsul alimentar respectiv, adică congelat, sub formă de pastă, pulbere etc.

Dacă produsele alimentare finite/mâncărurile furnizate de unitățile de restaurație colective sunt oferite spre vânzare în mai multe locuri diferite în cadrul aceleiași unități, aceste informații sunt prezentate consumatorului la fiecare dintre aceste locuri, mai

prevădă proiectul.

Raluca Milea, R3Media.ro
Sursă foto: stirileprotv.ro

3 decembrie: 32 de ani de la trecerea la Domnul a lui Petre Țuțea

Petre Țuțea s-a născut la a 6 octombrie 1902, la Boteni, în județul Muscel (azi în județul Argeș), în familia preotului Petre Bădescu (1859-1925), scrie Agerpres.

Iată biografia lui Petre Țuțea, conform agenției de presă Rador:

Petre Țuțea va frecventa Școala primară din localitatea natală, Boteni, iar între anii 1913-1917, parcurge studiile secundare la Gimnaziul „Dinicu Golescu” din Câmpulung, apoi, după război, le continuă, între anii 1920-1923, la Liceul „George Barițiu” din Cluj-Napoca.

Între anii 1923-1926, a frecventat cursurile Facultății de Drept a Universității din Cluj, unde, în 1929, și-a susținut și doctoratul în drept administrativ, cu calificativul Magna cum Laudae.

În perioada studenției, Țuțea devine simpatizant al comunistilor, devenind membru al Partidului Comunist din România (PCdR).

În anul 1929, debutează publicistic cu un pamflet în „Chema-rea tinerimii române”, organul clujean al Partidului Național Român, unde va publica numeroase texte, până în anul 1932, folosind și pseudonimul Observator.

După o scurtă perioadă în care devine funcționar la judecătoria din Pui, județul Hunedoara, în 1933, Țuțea a fost angajat prin concurs ca referent în Ministerul Industriei și Comerțului, unde a avansat până la funcția de director de studii.

După sosirea la București, Țuțea va scrie la săptămânalul „Stănga”, subintitulat „Linia generală a vremii”, unde semnează cu pseudonimul P. Boteanu, alături de Petre Pandrea, Sorin Pavel, Mircea Grigorescu, Petru Comarnescu ș.a.

Între martie 1933 și decembrie 1934, a fost detașat în Germania la Agenția economică din Berlin, ca angajat al Ministerului Industriei și Comerțului. Aici va audia cursuri de politicologie la Universitatea „Friedrich Wilhelm”.

În 1935 publică, împreună cu Sorin Pavel, Ioan Crăciunel, Gheorghe Tite, Nicolae Tatu și Petre Ercuță, „Manifestul revoluției naționale”.

A fost rechemat în Ministerul Economiei Naționale, centrala Industrie și Comerț, unde va activa până în anul 1948, ca șef de secție, iar mai apoi ca director.

În anul 1938, începe colaborarea la „Cuvântul”, în care va semna articole favorabile Mișcării legionare al cărei simpatizant devenise.

După 6 septembrie 1940, conducerea Mișcării legionare îi încredințează lui Țuțea funcția de secretar general la Ministerul Economiei Naționale și, în această calitate, face parte din diverse delegații care au purtat negocieri economice la Berlin și la Moscova.

Apoi, ca urmare a rebeliunii legionare, Țuțea este reținut pentru scurtă vreme, fiind încarcerat în Lagărul de la Târgu Jiu, apoi este eliberat și va fi repus în funcție.

În perioada care a urmat momentului 23 august 1944, continuă să lucreze în același minister, la Direcția Încurajării Exportului, apoi este funcționar în Direcția Studii și Documentare, pentru ca în final să lucreze în Direcția Acorduri, devenind protejat al lui Lucrețiu Pătrășcanu, fostul său coleg de la PCdR. Țuțea va scăpa, momentan, de epurările succesive din aparatul de stat ale „elementelor burgheze”, făcute de comuniști, însă, la doar două săptămâni după destituirea lui Pătrășcanu, în 12 aprilie 1948, Țuțea este arestat, fiind închis, fără proces, la Ocnele Mari, iar mai apoi la Jilava. Acuzațiile care i se aduceau erau de spionaj în favoarea anglo-americanilor, însă, în fapt, la 11 februarie 1948 diplomatul britanic John Bennet a înaintat la Foreign Office un raport asupra situației economice din România, citând dintr-o lucrare redactată cu mai mulți ani în urmă de Petre Țuțea, în cadrul Oficiului de Studii al Ministerului Industriei și Comerțului, privind relațiile economice româno-germane din trecut, ca bază de comparație cu relațiile economice româno-sovietice.

În anul 1953 este eliberat, însă după doar trei ani este din nou arestat, sub acuzația de uneltire contra ordinii sociale și este condamnat la zece ani de închisoare. În anul 1959, va fi însă judecat din nou, pedeapsa, de data aceasta, fiind de 18 ani de muncă silnică și 8 ani de degradare civică.

În august 1964, Petre Țuțea va fi eliberat în urma amnistiei generale, urmând să trăiască de aici înainte, din sume provenind din ajutorul social.

În primăvara anului 1968, lui Țuțea i se întocmește o „fișă personală”, în cadrul unui „Referat cu propuneri de avertizare a numitului Țuțea Petre”, prin care, i se cerea să meargă la muncă, cu toate că acesta avea deja vârsta de pensionare, însă deținuților politici nu li se recunoștea perioada de detenție drept „vechime în muncă”. Documentul făcea referire, în continuare, la „poziția sa dușmănoasă semnalată de mai mulți informatori”.

De la eliberarea din închisoare, până la sfârșitul vieții, Țuțea va trăi extrem de modest, într-o garsonieră din apropierea Parcului Cișmigiu, fiind ajutat de câțiva prieteni care obținuseră un mic ajutor bănesc pentru el și mâncare de la Casa Scriitorilor. Inutil să mai amintim că, după eliberare, până în 22 decembrie 1989, Țuțea va fi sub permanenta urmărire a Securității.

Trebuie spus că Țuțea a realizat numeroase proiecte în timpul vieții, majoritatea rămase în manuscris: eseuri, dialoguri filosofice, teologice și antropologice. Singurele sale apariții au fost reprezentate de mici texte, publicate în revistele „Familia” și „Tribuna”, însă el nu va apuca, în timpul vieții, să-și vadă numele pe vreo apariție editorială.

După 1989, întreaga țară descoperea un orator remarcabil, care până atunci fusese cunoscut doar unui cerc restrâns de admiratori, iar reprezentanții media se vor înghesui să realizeze interviuri și documentare cuprinzând aspecte privind viața și gândirea filosofului Petre Țuțea.

Însă foarte curând după Revoluție, la 3 decembrie 1991, Petre Țuțea a murit, la București, la vârsta de 89 de ani. A fost înmormântat în localitatea natală, Boteni, unde corpul său neînsuflit a fost transportat cu o mașină care ducea în acea direcție morcovi.

Înmormântarea avea loc în ziua Sfântului Nicolae, iar drumul sicriului spre locul de veci a fost făcut într-un car tras de boi.

Țuțea apucase să își declare sentimentele despre acest moment al existenței: „Nu mă tem de moarte. Mă tem de înșingurare. Eu, care am fost prezent la toate tragediile și victoriile acestei țări, mă simt ca un par în mijlocul furtunii. Singura nădejde este că, om cum sunt, Dumnezeu mă iubește și așa...”

După dispariția sa, întreaga sa operă va fi publicată, iar printre cărțile sale se află „Manifestul revoluției naționale” (în colaborare), „Bătrânețea și alte texte filosofice”, „Mircea Eliade”, „Între Dumnezeu și neamul meu”, „Omul – Tratat de antropologie creștină” (I-II), „Philosophia perennis”, „Proiectul de tratat. Eros”, „Reflecții religioase asupra cunoașterii”, „Lumea ca teatru. Teatrul seminar”, „321 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea”, „Neli-niști metafizice”, „Filosofia nuanțelor”, „322 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea”, „leftinirea vieții. Medalioane de antropologie economică” sau „Ultimele dialoguri cu Petre Țuțea”.

Lucrarea „322 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea” cuprinde interviurile apărute în presă după anul 1989 și înregistrări video sau audio, din care câteva ale unor conversații private.

La șase ani de la moartea lui, statul român a realizat o primă măsură reparatorie față de memoria marelui gânditor, achitându-l, alături de alte trei persoane condamnate în 1957, prin Decizia nr. 55 din 21 octombrie 1997 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea, la 19 ianuarie 1998, Curtea Supremă de Justiție a dat și a doua decizie de achitare privindu-l pe Petre Țuțea, admitând recursul în anulare împotriva deciziei penale nr. 540 din 21 noiembrie 1959 a tribunalului suprem – Colegiul Militar, prin care Țuțea fusese condamnat la 18 ani muncă silnică și 8 ani degradare civică.

R3Media.ro, Sursă foto: ro.wikipedia.org